

**Amor Deiparæ Virginis Mariæ; Petri Antonii Spinelli
Neapol. Societ. Iesv**

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1620

B. Ignatius Loyola, & Societas Iesu. nu. 19. & seq.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60948](#)

ad eiusdem studium, & amorem excitat,
atque inflamat.

XXI.

B. IGNATIVS LOYOLA SO-
cietatis Iesu fundator, eiusdemq.
Societatis in Deiparam
pietas.

19 **S**E diam ad recentiorū, qui insigni Recentio-
erga Virginē pietate nostra ætate rum exem
claruerunt, exempla transcamus; quæ ut plā pietæ-
nō solum certissimis sunt explorata do- tis in Vir-
cumentis: sed nostro etiam maxime se- ginem.
culo perfecta, ita alios ad hanc pietatem
propius poterunt inflammare. Et quo-
niā nostra etiam Societas Iesu dome-
stica exempla suppeditat eorum, qui ad-
dicti in primis sanctissimæ Virginis fue-
runt, ea tacita præteriti vniuersa non
patiar, sed omissis alijs in hac pietate
præclaris, quinque tantum recensebo,
beatum nimirū Ignatium Loyolam
nostre Societatis parentē, B. Franciscum
Xauerium, B. Consaluum Sylueiram
martyrem, B. Stanislauum Kostka, & B.
Aloysium Gonsagan. De quibus hoc eo-
dem ordine nonnulla, quibus eorum er-
ga Virginem studium declaretur, ali-
quanto fortasse vberius narrare consi-
lrium est; id quod communis mihi cum

illis eiusdem Religionis nexus iure quodam suo à me videtur exposcere.

B. Ignati⁹
Loyola
Virginis
studiosissi-
mus.

Beatus igitur Ignatius Loyola Societatis Iesu fundator, atque Parens, cui anno 1609. ob insignem viri sanctitatem, & plurima quæ per eum Deus multis in locis efficere dignatur miracula Pauli V.

Pont. Max. decreto est tributum flagrantib⁹ omnibus penè Regibus, & Principibus catholicis, ut publicè *Beatus* à nostris celebrari concessum. appellaretur, & missa, diuinumque officium nostris in locis de eo tantisper celebretur, donec solemniter referatur in numerū Sanctorum, quorum ille quoad vixit cupidissimus, ac studiosissimus, & vt cultum perse, suosq; oratione defendit, sic imitatione dignitatem virtutis expressit. Is ergo in augustissimam cœli Reginam honoris, & amoris studio fuit in primis inflammat⁹, vt testantur

P. Laynez. P. Iacobus Laynez consiliorū eius participes in ijs, quæ de vita eius adhuc viuentis prescripsit, & P. Ioannes Polancus in *Polancus.* hist. Societ. & P. Petrus Ribadeneira *P. Petrus* lib, 1. vitæ c. 1. qui etiā in vita B. Ignatij Ribade breuiori, anno 1600. edita, affirmat, B. neyra. Ignatium à prima sua in Deum conuersione Virginem in peculiarem sibi aduocatam delegisse, ad quam in suis necessitatibus, ac difficultatibus confugiebar, cuius

enius fauore multa est beneficia consecutus: quam Dñs, vt ait Laynez loc.cit. tanquam instrumentum adiuuandum B. Ignatium elegerat: & sanè qui Societatem Iesu Virginis filij conditus erat, in matris profusissima, & constantissima pietate tantæ molis fundamenta ie- cisse meritò existimandus est.

P. Laynez

20 Verum ad singularia veniamus, cum P. Ribade-
in paterna domo B. Ignatius de mutan- neyra lib.
da vitæ ratione iam deliberasset, noctu r. vita B.
(vt solebat) è strato surgens, ad imagi- Ignatiij c.z
nem Virginis feruentes per eam preces Ignatio
Christo obtulit, quibus mundi castris ante Vir-
relictis, se eius signa fortiter, atque per- ginis ima-
feueranter secuturum spondit, quo ginē orans
tempore domus terrēmotu contremuit, per eam
& cubiculum à fundamentis est con- preces of-
cussum satis magnō edito argumento, fert.
vel preces eius per Virginem oblatas esse
exauditas, vel exterminatum Virginis
ope dæmonem erroris, atque furoris sui
reliquisse vestigia.

Alia nocte ipsa quoq; Dei mater par- B. Virgo
nulum filium gestans in vlnis in manife- videndam
sta luce suam vigilanti B. Ignatio præ se offert B.
sentiam longo spatio declarauit: tanta Ignatio.
eum spirituali lætitia permulcens, vt à P. Ribade-
cunctis huius vitæ voluptatibus magno neyra loco
is cœperit fastidio abhorre; castitatē citato.

P. Ribade. ex eo tempore sanctissimè seruarit, turneyra loco piumq; atque obscenarum rerum imago citato. *gines ex eius animo Virgo purissima ob.*
Ita P. Lay literarit, atque deterserit.

nez, & in Nouam deinde vitam inchoaturus
bis. P. Po- dum ad Virginis templum, quod est in
lanci de Monte ferrato Religionis ergo pergeret,
castitate vt omnem fœdæ voluptatis licentiam,
purissima ac potestatem sibi adimeret, in eodem
illi colla. itinere perpetuò castitatis voto se ob-
strinxit, nominatimque hoc votum B.

Votū ca- Virginum Reginæ, in cuius patrocinio
stitatis B. spes suas deficerat, nuncupauit:

Virginum Quamuis autem ex Theologorum
nuncupat. sententia votum vni Deo fiat; is tamen,
Maffeius qui aliquid vouet Sanctis, in sanctis ipso
in vita B. Deo vovere intelligendus est, vt recte
Ignati lib. explicat Caietanus. Quare, teste Gicca,

z. cap. 3. & Pulcheria Augusta Deiparæ virginitatē
lib. 3. c. 8. consecravit & Epiphanius hęc. 78. In no-

Nicolaus mine, inquit, Maria virgines degere con-
Orlandi tendunt, & castitatē seruare, vt c. 32. dixi.

in historia Beatae autem Virgini acceptā fuisse hanc
Societ. clientis sui Ignatij sponsonem satis pro-
Ribaden. bauit, cum in suum patrocinium illum
lib. 1. vita suscepit, castitatisq; doauum non vt-
cap. 3. cum que (vt verbis utar Polanci loco
cit.) sed modo quodam aliissimo, & vt
putat Lainez perfectissimo ad extre-
mum usque spiritum illi conseruarit:
quibus

qui bus verbis iudicant eum quamvis *D. Thom.*
natura præferuidum, omni ſentu libidi- 2. 2. q. 88.
nis in posterum caruiſſe, quod desertis art. 5 ad 3.
verbis affirmat Maffeus in vita lib. I. c. 3. *Caieta-*
& libr. 3. cap. 8. *nus ibi.*

Ad Montem ferratum ubi peruenit, *Glicas.*
Virginis ædem ingreditur, ibi confessio- *Epiphan.*
ne generali totius ante actæ vitæ dili- *P. Laynor.*
genter pacta, quia legerat Nobiles olim *Maffeus.*
equites cum nouæ militiæ initiarentur, *Ribaden.*
totam noctem in ſomnum in armis du- lib. II. c. 4.
cere ſolitos, quod in Hispania *Peruigi-* *historia.*
lium armorum vocant, ipſe ut exaucto- *Nicolaus*
ratus à veteri, nouum lufciperet militiæ *Orl.*
sacramentum: ritu per ſimili exuit arma, *B. Ignatius in*
qui bus ad eam diem ſeculo meruerat, *Serrato ad*
& ante aram Virginis ſuspendi iussit; ac *aram*
deposito ad intimam usque ſubueulam *Virg. ex-*
ſeculari veftriu, more pauperis peregrini- *cubat.*
Talarem tunicam erudi ſacco indu-
tus, noctem illam (quæ Virginis Anun-
ciatæ diem ſacram præcedit, quando
Verbum caro factum est) anno 1522. ad
sacratissimæ Deiparæ aram coram eius
imagine, totam venerabundus exegit,
modò stans, modò in genua procum-
bens, ex intimis animi viſceribus ſe Vir-
ginis commendans; superioris ætatis vi-
tia deflens, totū ſe toto pectore uni Deo,
cui in posterū militaret, deuouens, ſub

Virginis protectione nouam vitam, atque militiam auspicatus.

Ribaden. Manresæ ubi prima spiritualis vita fundamenta iecit, dum horarias B. Virginis preces recitat in scalarum gradibus templi Dominicanorum insignem illam Virg. horas sanctissimæ Trinitatis cognitionem mass. Trinitatis cognitionem magna cum cœlestis consolationis copia diuinitus accepit, de quo plenius apud culiarem Ribadeneiram lib. 1. cap. 7.

B. Ignatii 21 Interalia verò pietatis opera, quæ suscepit, non silebo sabbata in honorem sabbata in B. Virginis ab eo obseruata, quemadmodum Compluti ipsem Episcopi Vicario affirmauit.

B. Virginis Lutetiæ postea Patistorum cum aliquot socios ad perfectionis amorem, & animarum salutē procurandam permouisset, implorato (vt testis est Maffeus)

Maffeus lib. 1. vita Virginis patrocinio, votum paupertatis seruandæ, exacto Theologiæ studio, &

Ribaden. proximorum saluti vacandi, ac Ierosolymam proficisciendi cum ijsdem socijs

Maffeus lib. 1. c. 21. in sanctissimæ Matris æde suburbana,

cap. 37. quæ Mons Martyrum dicitur, nuncupauit ipso die Assumptioni Virginis sacro anni 1534.

Maffeus. Sacerdotio deinde iniciatus anno 1537. In Virginis antequam primum missæ sacrificium templo die perageret per totum ipsum annum, quo ad

ad tantum sacrificium offerendū se com- *Assumptio*
 parat, obnixè & cōtinenter Dei matrem *nisi vota*
 obsecrabat, vt aditum fibi ad filium ape- *Parisijs*
 riret, & vt *ipsum cum filio suo poneret*: hac *offert.*
 enim loquendi formula ipsem B. Ignatii *Lib. 2. c. 17.*
 tius in ijs, quæ de vita sua P. Ludouico *cum ad*
 Consalez hispanico sermone dictauit, *mīssam se*
 cum hæc ipsa narraret ad verbum est *preparat*
 sus: qui modus loquendi Hispanis vul- *Virginem*
 gatis, magnam vim habet ad B. Ignatijs *orat, ut*
 affectum declarandum, quo Virginem *cum filio*
 orabat, vt pro ea, quā plurimum apud fi- *suo ponat.*
 lium potest Mater auctoritate, omnia nō
 perficeret, vt in numerum seruorum fi-
 lij, seu in filij familiam, ipsum ascriben-
 dum curaret.

In sancta

Circumacto iam anno Romæ primis *Maria*
 sacris ad Domini Præsepe in æde sanctæ *Maiore*
 Mariæ Maioris operatur. *primum*

Idem Romæ ad diui Pauli Apostoli in *sacrum*
 facello B. Mariæ Virginis, atque adeò *offert.*
 coram ipsa ex voti formula, in quam *Lib. 2. vi-*
cius etiam nomen inclusit, professionem ta B. Ignatii
cum socijs solemnem edidit, quam pater à loan-
riter in formulis etiam votorum simpli- ne Petro
cium nominatim exprimendam voluit, Maffio
vt eandem votoru nostrorum & testem, cap. 4.
& patronam haberemus.

Lib. 3. Ri-

Quantum verò præfidij, fiduciæ que *badeneyra*
 nobis ad implorandam, exorandamque *cap. 1.*
diuinam

Par. 5. Cō diuinam misericordiam in optimæ ma-
stis. cap. 3. tris clementia, & fide ponendum existi-
¶ 4. marit, perspicuè apparet in exercitiorū
Vnum ex spiritualium meditationibus, in quibus
tribus col- ad primum atque alterum colloquium,
loquijs in quod ad Patrem, & ad Christum habe-
oratione tur, præscribit & tertium ad Deiparam:
Virginis quo quidem facto non magis ille nostrā
faciendū. fiduciam excitauit, quā indicauit suā.
Et hoc enim optimē colligimus pecu-
- liarem eius erga Virginem affectum, &

Grego. lib. modum, quem in suis priuatis precibus
2. dialog. seruare solebat: *Neq; enim Sanctus vir*
cap. 36. (*vt de S. Benedicto dicebat S. Gregorius*)
potuit aliter docere, quam vixit.

In delibe Et sanè ne conjectura tantum, quam-
ratione de uis satis clara ducti, id afferere videamur
paupertz- hoc apertè ceruit in commentario il-
rationes in lo eius manu descripto, cùm ad quadra-
vtramque partem ginta dies in ea deliberatione defixus,
disquire- rationes in utramque partem disquire-
te Virginē ret, num expediret Domorum Professa-
innocat. rum templa redditus ad eorum orna-
Lib. 4. vi tum, vel fabricam habere; in eum enim
ta cap. 2. commentarium per singulos dies quæ-
Et ex com nam spiritualium rerum sensa habui-
mem. ma- set, quas illustrationes diuinitus acce-
nuscripto pisset, quo precationis modo uteretur,
à B. Ignat quos intercessores adhiberet, plenè re-
tio. tulit.

Ex

Ex ijs porrò liquido constat aduocationem, inuocationemque sanctissimæ Dei genitricis ab eo accuratissimè tunc adhibitā: nam & eam tanquam medicicem ad intercedendum apud sanctissimam Trinitatem semper implorabat, & per eam suas deliberationes Deo offerebat, ibiq; adnotatū præterea legimus eo tempore Virginem cogitatione interdum ita sibi obiectam, vt spirituali deuotione illum ad suauissimas vsque lacrymas compleuerit.

Neque hoc fuit illi nouum, nam interiori animi obtutu vidisse eum Christi Domini humanitatem Manres, & alibi, & aliquando beatissimam etiam Virginem Mariam, affirmat Ribadeneysa n. yrs. libr. I. vitæ eius cap. 7.

22 Deiparae vero opem B. Ignatius sēpè S. Ignatij expertus est: cuius exemplum auctore preces à Ribadeneysa lib. 3. vitæ B. Ignatij cap. 6. Deipara in Collegij Patauini causa peculiariter exaudiuntur.

1554. in Patauini Collegij erectione non parua esset oborta difficultas obtainendæ possessionis cuiusdam Prioratus Andreæ Lipomani, resque in Senatu Veneto disceptaretur, quodam Priori Andreæ sanguine propinquo, inter suos opibus, nobilitate, ac Senatoria dignitate

dignitate præcelleret, acriter obnitente. Iacobus Laines, qui negotium Venetijs procurabat, per literas B. Ignatium orauit, ut pro felici rei euentu missæ sacrificium offerret: quod cum ipso Deigenitricis Natali Die, qui in 8. diem Septembris incidit, fecisset, Iacobo rescripsit, bono ut esset animo, ac rem confectam putaret: mox octauo post sacrificium die, frequentissimo Senatu, omnium ferè suffragijs ea nostris est adiudicata possessio.

Et verò mirabile in primis visum est omnibus illius Republicæ peritis, pro aduenis, ignotisque hominibus adiutus Ciuem, ac vehementer obstantem Senatorum, frequentissimam Senatum tam unanimi consensu censpirasse, praesertim cum eo die probatissimi Senatores, qui nostris potissimum studerent partibus, à Senatu omnes absuerint, ut hinc Deiparæ præsidium B. Ignatio illud imploranti, præsto fuisse in dubijs,

Damon ab seu desperatis rebus non obscurè intelli-
obfesso egre gatur.

ditur, quia Adiçiam & illud, quod grauissimum B. Ignati videri debet, quia vel ab ipsis hostibus Virginis expressum est testimonium egregiæ voluntatis B. Ignatij in Virginem; Auctor fuerat de notus. est idem Ribadeneira in vita B. Ignatij breuiori

breuiori edita anno 1600. (vbi plurima per beatum Ignatium miracula affecta recenset:) inter alia Mutinæ eodem anno 1600. in illa celebri complurium dæmonum per beati Ignati merita, è corporibus quatuor sororum, & alterius consobrinæ earum expulsione, fuisse pessimum dæmonem, obstinatissimum eundem, & confidentissimum plures sacerorum machinas eludentem; tandem ingratis excedere coactum, ad beati Ignati nomen, quamvis cum irrisisset, adieciſſeque laudationem eius luculentissimam, cum ter illum appellasset sanctum, diceretque S. Ignatius, S. Ignatius, S. Ignatius me eijcitur ob suam humilitatem, & potentiam, & ob eius singularē studium, quo is viuus ardebat in sanctissimam Virginem.

23 Cæterū non abs re erit, si vbi de B. Ignarij in Virginem pietate agimus, aliqua de eadem, quæ in Societate Iesu ab Ignatio fundata viget deuotione, subnectamus. Et quidem Societas noſtræ in universa singulari Dei bñficio Virginis circa ver- omnesque Societatis nostræ religiosi ginis esse eam tanquam peculiarem Dominam, deuotissimac patronam intuentur, eamque vnicè mam. diligunt, colunt, ac venerantur.

Et

Et meritissimè quidem: æquissimum enim est eos, qui filij sui Iesu, non tantum præsentissimo numine perfruuntur, sed de nomine etiam diuinissimo peculiari quadam ratione gloriantur; eius matrem peculiari quoque affectu, ac reverentia prosequi.

Quod si Societatis ipsius morem vniuersè intueamur, si diligenter intimos viuiscuiusq; nostrū sensus discutiamus, iuueniemus profectò in omnibus hanc præcipue pietatem in Virginem vigere, & omnes in votis habere, vt publicè quam latissimè transfundant in alios, quam ipsi venerationem in eam priuatim hauserunt;

*Per Virgi-
nem casti-
tatis donū
speratur
in Societa-
te.*

Virginem item agnoscunt, & de Societate generatim, & de singulis optimè meritam. Nam & eius opem singulari beneficio Societas experta est (vt ex-
tera nunc omittam) in castitate purissima Societatis hominibus pernecessaria, propter tot missiones, & peragrationes, ad animarum salutem procurandam inter fideles, & infideles frequentissimas & propter lectissimam iuuentutem in Gymnasijs, Seminarijs, & Congregationibus Societati creditam. Qua in re quantum à Deo, Virginis purissimæ intercessione, Societati sit collatum, omnes

omnes norunt, & ipsi hæretici inimici nostri (vt verbis utar Moysis) sunt iudices, non absque eorum ingenti admiratione.

Vocationem quoque suam, qua ex Deut. 32. mundi procellis ad Religionis tranquillissimum portum nostri sunt traducti, à Virgine omnes ferè Deiparæ veræ Maris Stellæ agnoscit, acceptam ferunt, & de eadem ingentes mus. ei gratias agunt.

24 Nec inter Virginis beneficia postremum illud est quod Societati tribuit, vt Congregationes externorum sub eiusdem Virginis præsidio, atque tutela (ex quibus, Virgine bene fauente, tantus in Rempublicam Christianam manat fructus) tum in Collegijs, vbi vigent studia, tum in Domibus professis Societas magno studio excitat, atque amplectetur; quas longissimè gentium quotidie propagat, & per vniuersum Christianum Orbem latissimè disseminat, & ubique locorum frequentissimas habet, quæ profectò apud nos numero plurimæ, dignitate lectissimæ, morum integritate præclaræ, sodales in Christianæ religionis officijs, & erga Virginem pietate, instituunt, atque educant. Quare lectissima iuuentus in nostris Gymnasijs ijs virtutum initijs, quæ in Virginem

Virginem feruntur, imbuitur. Hanc vnam potissimum nostra Seminaria, quæ Romæ diversarum nationum, & in toto Septentrione plusima in Societatis disciplinam sunt tradita, morum Magistrum studiorum suorum Patronam agnoscant.

Pietatis cultus quæ quod à Societatis Iesu nascentis exordio erga Dei apud eiusdem religiosos vsu receptum param Socernimus circa globulorum sertum, vultus etas ex- gò B. Virginis Rosarium, vel precariam ercet. coronam appellatum, in quo certo quodam sphærularum numero ad Christi Domini, eiusq; Genitricis vitæ mysteria recolenda, orationem Dominicam, & salutationem angelicam iteramus.

Nam, ut de aliquorum interim ordinū hominibus taceam, apud quos in more est positum huiusmodi sertum conspicuum gestare; à primis certè nouem Societatis nostræ Patribus cum è Gallia nondum constituta Societate, ad beatum Ignatium Venetias pedites se conferrent: *Maria corona*, inquit Tursellinus lib. I. vitæ B. Xauerij c. 4. *Catholica Religionis inter hereticos index* è collo suspensa portabatur, reliqui etiam Societatis nostræ homines è cingulo illam pendulam propalam deferunt, non equidem

ad

Tursellin.

ad inanem ostētationem , sed vt hac pre-
candi formula suum multis nominibus
Virgini Deiparæ debitū obsequium , at-
que intimam , erga eandem pietatem , &
cultum omnibus testatum faciant : & ve-
rō nostrorum exemplo , atq; institutio-
ne in Transalpinis Regionibus , sodali-
bus plerisque parthenijs mos quoque i-
ste ad hæreticorum detestationem so-
lemnis esse cœpit , vt inter alia , hoc et-
iam signo quiuis eos ab hæreticis inter-
noscar .

25 Illud quoque Societatis erga Deipa-
ram studium , ac pietatem , non obscurè
declarat , quod cūm eius Constitutiones
à B. Ignatio editæ in Theologia doctri-
nam scholasticam D. Thomæ legendam *Constitu-*
præscribant. & Quinta eiusdem Societa-
tis Congregatio Generalis vnanimi con-
sensu statuerit in Theologia scholastica
S. Thomæ doctrinam , tanquam solidio-
rem , securiorem , magis approbatam , &
consentaneam nostris Constitutionibus
à Professoribus nostris sequendam ; ex-
cipit tamen quinta Congregatio illam S.
Thomæ opinionem , quæ est de Deiparæ *B Virginis*
Conceptione , in qua nostri Doctores Conceptio
Sententiam hoc tempore magis commu-
nem , magisque apud Theologos rece-
ptam , quæ vult , eam omnis originalis
immacu-
lata.

F   noxæ

noxæ expertem, sequi iubentur.

Et sancè ante editas Constitutiones, & ante hoc decretum ab ipsius Societatis primordio Nostri omnes tum Concionatores in suggestis, tum Professores in cathedris, tum Scriptores in libris editis, Conceptionem Deiparæ immaculatam rationibus & scriptis pro virili parte semper defendere sunt conati.

P. Iacobi Quin etiam Jacobus Laynez, unus ex Laynez er nouem B. Ignatij in Societate fundanda ga Deipa socius, postea etiam eiusdem Societatis rā pistas.

Ribade-
neyra.

Quin etiam Jacobus Laynez, unus ex Laynez er nouem B. Ignatij in Societate fundanda ga Deipa socius, postea etiam eiusdem Societatis Prepositus Generalis, vir pijssimus iuxta, ac doctissimus, cùm in sacro Tridentino Concilio Theologum Pauli III. Summi Pontificis, vñ cum Alphonso Salmerone ex ijsdem pariter nouem socijs ageret; & quæstio ista tractaretur de peccato originali, cuius Deipara immunis extitit, Rogatus suam sententiam, negat, auctore Ribadeneys lib. 3. vitæ eiusdem, cap. 17. se quod quartana febri grauiter labo- raret, pro argumenti dignitate posse dif- ferere, concendit tamen suggestum ut cunque suam sententiam pro immacula- ta Conceptione dicturus; Verum præter spem & opinionem tres integras horas Deiparæ beneficio, firmis lateribus pro ea sententia plurimis allatis testimonijis, & exquisitis rationibus, admirabili qua polle-

pollebat eruditione, & omnium approbatione perorauit; in orationis verò fine se viribus valentiorem sensit, quām cum dicendi initium fecerat.

Et quidem sacrum Concilium Tridentinum multis aduentibus, & præsertim Laynez in sess. 5. habita die 17. Iunij 1546. ad decretum de peccato originali declarationem expressè adiecit, non esse suæ intentionis in eo decreto, Beatam, & immaculatam Dei genitricem comprehendere, sed obseruandas Constitutiones Sixti IV.

Et quoniam de Alfonso Salmerone P. Alphonse Salmerone incidit, cuius eruditionem, ac do-
ctrinam sexdecim, eaq; insignia, quæ in ron Deipas
sacram præcipue Euangeliorum histori- ra studio-
am, & in reliquas noui testamenti partes sissimus.
exarauit volumina, satis testatur; adscri-
bam quod idem Ribadeneyra in ipsius Ribade-
vita commemorat, cum esset Conciona- neyra.
tor insignis, & in suis ad populum sermo-
nibus nō verborum flosculos, nec vanos
quosdam conceptus ad ostētationem ex
profanis auctoribus petitos, sed solidos
ex diuinis oraculis, & sanctis Patribus
desumptos, ad Dei gloriam, & anima-
rum fructum magna auditorum appro-
batione, & frequentia proponere soli-
tus esset, scribit Ribadeneyra tanto

Concilium
Trident.

erga eam Virginem studio flagrasse, ut in
Quadragesima singulis sabbatis de Dei-
para ad populum verba ficeret, non abs-
que auditorū admiratione, quos ad Dei-
paræ pietarem mirifice inflammabat, cu-
ius exemplum complures Concionato-
res magna erga Deiparam pietate etiam
nunc sequuntur.

*Pluribus è
Societate
concessum,
ut de Vir-
gine scri-
berent.*

Illud quoque inter Virginis beneficia
Societati concessa commumerandum vi-
concessum, detur, quod & Societatis quoq; obserua-
tiam erga eandem declarat; multos pau-
cis hiscē annis scriptores ingenij, doctri-
næque facultate præstantes ex nostro or-
dine exitisse, qui locupletissima condi-
dere in honore tantæ Virginis ingenij,
pietatisque monumenta, partim ut im-
piam, impuramq; hæreticorum, præser-
tim recentiorum, qui cōtra Virginem o-
suum aperire ausi sunt, audaciam frange-
rent; partim ut Virginis præstantiam, at-
que dignitatem declararent, & in alijs
eiusdem exemplo pium sanctitatis studi-
um accenderent.

*Aliqui è
Societate,
qui de Vir-
gine scrip-
serunt.*

Inter hos, ut omittam alios ex nostris,
etarunt, meritò recensi possunt Petrus
Canisius, Franciscus Suarez, Franciscus
Arias, Sebastianus Barrada, Blasius Vie-
gas, Martinus del Rio, Horatius Tursel-
linus,

linus, Christophorus à Castro, Franciscus Costerus, Vincentius Brunus, Laurentius Massellus, Ioannes Bonifacius, qui suæ non magis doctrinæ, quam pietatis erga Virginem immortale ediderunt monumentum.

26 P. Franciscus Borgia Societatis auctor Præpositus generalis, vir insigni sanctitate excellens, qua erat in Virginē pietate multis, magnisq; difficultatibus superatis, Primus B. Virginis Imaginem ad exemplum eius, quam S. Lucas depinxisse dicitur, & asseruatam in æde S. Mariæ Maioris præcipuo cultu, sensuque Roma veneratur, depingendam curauit; & quo priuatum viuis Virgis beneficium, omnibus gentibus in commune conferret, plures ad huius exemplum depictas multis Principibus, & viis primarijs, ac nostrorum domicilijs communicauit, quæ vulgatæ multis in locis amorem, ac pietatem in Virginem auxere. Hæc omnia testatur Ribadeneyra in vita P. Borgia, lib. 4. cap. 4.

*Imago S.
Maria m
ioris à P.
Francisco
Borgia e-
nulgata.*

nlyra.

Huius Imaginis exemplum B. Ignatius Azebedius è Societate Iesu inclitus Christi martyr, vir religiosissimus, & lib. 3. vita Virginis apprimè deditus, ex Urbe secum P. Borgia, extulerat, cum anno 1570. die 15. Iulij ab c. o. & in haereticis Caluinistis prædonib[us] in In-

*Ribaden.
epist. Petr.*

F 3 dica

Diaz de dica navigatione, qua Prouincialis iam
martyrio Brasiliam cum multis alijs reuertebatur,
B. Ignatij, est deprehensus. quare hac imagine sum-
& sociorū, pta, prout res, & tempus postulabat, ad
& literis officium, & piatatem omnes hortabatur:
manuscri- deinde obuiam hostibus factus elata ma-
pis. nibus ea, quam diximus, Imagine, con-
testatus omnes, qui aderant, se pro fide

Catholica mori, uno in capite, tribusque
in pectore acceptis vulneribus ab heretici-
cis sacrā Imaginē frustra extorquere co-

Imaginem nātibus, in mare est præcipitatus, vna cū
B. Virg ex ipsa Imagine, quæ de Ignatij manibus
B. Ignatij nuaquam exciderat, octo & triginta ei'
Azebedi socijs pro eadem fide Catholica vna cum
manibus ipso interfectis, Corpus B. Ignatij in ma-
extrahere re proiectum non subsidit, vt cætera: sed
heretici brachijs ad instar crucis expansis, quam
frustra co- longissimè oculi sequi potuere, super a-
nariur. quas ferri nō sine admiratione visum est,
quod sacrae huic Imagi, quam in mani-
bus ferebat, meritò ascribi potest.

Virgo So. 27 Virginem quoque sanctissimam pe-
cietatē sub cularem Societatis nostre curam gerere
pallio cōple apertè ostendit visio illa, quam c. 20 retu-
sti visa. limus. cū P. Martino Guttieres eiusdē
Societatis viro sanctissimo, visa est Vir-
go Deipara Societatem vniuersam col-
lectam, illiusq; alumnos tanquam filios
sub amplissimo pallij sui tegmine aman-
tissimè

tiffimè circumplexi, eosq; materno fo-
uere aff:ctu: quam visionem literis man-
dauit P. Hieronyhnus Plat. lib. I. de bono *Hierony-*
status religiosi, c. 34.

mus Plat.

Inter signa porrò peculiaris protectio- Primū tē-
nis ac benevolentię, quibus Deipara no- plum Ro-
stram Societatem est dignata, & illud re- ma Socie-
tatis attri-
eēsere possumus; quod primum, quod *tati* attri-
eadem Societas in sui exordio ad pro- buta fuit
pria munera obeunda habuerit templū, *B. Maria à*
erat ipsi Virgini dicatum; ex quo postea, *Strata.*
tanquam ex capite, Societas magnorei-
publicæ Christianæ bono in vniuersum
terrarum orbem longè lateque in eadem
munia propagauit. idque templum eodē
anno 1540. impetratum est, quo summi
auctoritate Pontificis Pauli III. ipsa est
confirmata Societas, vt protinus natam
suscepisse quasi vlnis Virgo beatissima, ac
recto carentem benignissimè in domum
suam recepisse videatur.

Cùm enim B. Ignatius Societatis Pa-
rens, & reliqui Patres in Vrbe proprium
templū ad confessiones audiendas, ad cō-
ciones habendas, & Christianæ fidei ru-
dimenta pueris tradenda quæretent, Ec-
clesia eis B. Mariæ, q; à Strata dicebatur,
opera Petri Codacij attributa est, ad Capi *Per. Coda.*
tolij radices sita, salubri iuxta, ac celebri, *Ribadeney*
& opportuno ad proximorum salutem *ra lib. 3. c. 5.*

F 4 procu-

procurandam Vrbis loco, quam ipsem
B. Ignatius, vt testatur in suis de Societatis
rebus Commentarijs Ioannes Polan-

*Ioan. Polä-
cus.*

cus, ex tota Vrbe delegetat. Qua ex æde
postea Deiparæ pietatem spirans, Imago
in pariete depicta, in nouam Basilicam
Alexandri Cardinalis Farnesij liberalita-

*Alexand.
Card Far-
nesius.*

te à fundamentis magnifice extructam,
artificum diligentia, ita vt erat integra,
est translata, & in primario eiusdem Ba-
silicæ facello, ad dexteram aræ maximæ
posito, marmoreis columnis insigni col-
locata, pia fidelium veneratione coli-
tur.

*Card. Ba-
ronius:em
plū nostrū
Roma A.
n. statiam
appellat,
& quare.*

Et sanè piissima mater filij sui alumnos
complexa, eorum labores mirifice in eo
templo adiuuit, quemadmodum fructus
in Vrbe ex concionibus, alijsque mini-
sterijs, in crebra sacramentorum Pœni-
tentiarum, & Eucharistiarum usurpatione;
in abusibus, qui in complures irrepserant,
tollendis, in auita pietate, ac sanctitate
excitanda, aperte declarat: adeo vt Car-
dinalem Baronum pietate ac doctrina
clarissimum in exhortatione, quam an-
no 1604. ad frequentissimum populum,
qui ad supplicationem Quadragesimæ ho-
tarum Antecineraliorum tempore con-
fluxerat, in nostro templo habuit, dicen-
tem audiuerim, templum istud meritò

AN A-

ANASTASIAM appellari posse, quod
in eo frequens sacræ Eucharistiæ perce-
ptio totam seculis apud laicos, qui per-
paucis exceptis, semel tantum in anno eā
sumebant, intermissa, in pristinum tan-
dem morem restitui, ac veluti resurgere
cooperit. qua in re illud Nazianzeni spe-
ctabat, qui Basilicam, in qua eius opera
fides Catholica in urbe Constantinopo-
litana, Arianorum potissimum hæresi mi-
serè compressa, atque extincta, recuiui-
scere, & caput attollere visa est, Anasta-
siam appellauit, teste eodem Nazianze- *Nazianz.*
no oratione ad centum quinquaginta E-
piscopos, quam eadem Basilicam in me-
moriā eiusdem Dei genitricis Mariæ
fuisse dicatam, scribit Sozomenus libro *Sozomen.*

7. cap. 5.

28 His annectere possumus, & aliud *Collegium*
Deiparæ erga nostram Societatem nec ob- *Societatis*
ſcurum, nec vulgare maternæ benignita- *Iesu in B.*
tis, ac singularis benevolentię argumen- *Virginis*
tum. Paucis enim post annis à fundata *domo Lau*
Societate, Deipara in Lauretano templo *retana.*
cunctarum nationum peregrinatione ce-
leberrimo, & miraculorum multitudine,
ac gloria longè clarissimo, ad spiritualem
tot peregrinorum eò confluentium vi-
litatem procurandam, nostrorum opera,
ac laboribus vti, vineamque illam pecu-

F 5 liari

liari quadam ratione suam, Societati nostræ excolendam tradere dignata est.

Cum enim eo in templo ædes illa augustissima ex Nazareth primum, deinde ex Dalmatia Angelorū ministerio translatæ colatur, in qua ipsa nata, in qua ab Archangelo Gabriele salutata Deum cœcepit; quam cum filio tot annos incoluit, quamq; sibi cordi esse innumeris miraculis, ex quibus al. quot cap. 20. memorauimus, omnibus testatum esse voluit. Iulius III. Pontifex Maximus Cardinalis Carpensis sacræ ædis Protectoris admonitu anno reparatæ salutis 1554. teste Ribadeneyra lib. 4. vitæ beati Ignatij, cap. 10. Collegium Societatis I E S V Laureti erexit, supremæ ædium sanctæ domus contignatione nostris attributa, expensasque ad vitæ sustentationē necessarias ipsa domo Lautetana suppeditante, vr. essent; qui aduenarum, & indigenarum confessionibus assiduam, ac diligentem operam darent, eosque Christianæ vitæ officijs sanctè instituerent, & ad pietatis studium sedulò inflammarent.

Necnon cōstitutis ibi è nostra Societate sacerdotibus, exterarum linguarum peritis, Transalpinorum, aliarumque diuersarum nationum cōfessiones sine interprete audire possent. quod deinde

Col-

Ribade-
neyra.

Collegium postea Paulo IIII Pontifice approbante, maiori nostrorum numero est auctum, magno, inquit Tuisellinus libro 3. histor. Lauret. cap. 12. & 21. & religionis peregrinorum incremento, & Lauretanæ Domus emolumento: ex eo enim tempore satis constat, & adueniarum frequentiam, qui cum suæ quisq; gentis sacerdotibus de animæ suæ salute agere possunt, & donorum copiam solito longè fuisse maiorem.

Ad hanc verò erga Deiparam pietatē *P. Claudi⁹*
in nostra Societate fouendam, atque au- *Aquaui-*
gendam, plurimum conseruit mutuæ *ua Genera-*
noſtrotum adhortationes: & ut alios ta- *lis ad pie-*
ceam, Claudioſ Aquauia eiusdem So- *tatē erga*
ciertatis Præpositorus Generalis in Episto- *Virginem*
la, quam anno 1586. de studio perfectio- *noſtros ho-*
nis, & charitatis fraternæ ad Societatis *tatur.*

noſtræ Patres fratresq; dedit; eos ad pci-
puam quandā erga Virginem beatissimā
pietatem atq; fiduciam, veluti rationem
quandā efficacissimam, que ipsos ad per-
fectionem etiam, atq; etiam promouere
poterit, quasi nouis facibus inflammare
studuit, ad quod nonnullas affert ratio-
nes, illā præsertim, quia cōplures sancti
hac Deiparae deuotione magnos in pietatē *P. Ignati⁹*
te pgressus fecerūt, & quia B. P. Ignatius *Deipara*
Societatis noſtre parens plurimū ſibi p- *addictus.*

fidij in tanta rerum omnium domina, atque Regina collocauerat.

Societas in Et certè Societas crebis neque ambidifficula-
guis, aut vulgaribus significationibus tā-
tibus suis ti nominis, ac patrocinij vim experta est.
per Virgi- anno enim 1587. difficillimis iactabamur
nem ab eis procellis , potentium hominum studio
liberata. concitatis : cumque P. noster Generalis
Claudius Aquauia quotidianas B. Vir-
ginis litanias vniuersæ Societati recitan-
das indixisset, auxilium sensimus; fœdifi-
simi turbines conquerunt.

Post aliquot annos similis nos tempe-
statis æstus excepit: emerimusque simul
ac anno 1602. indicta post litanias quo-
tidianas in singulis domicilijs ab omni-
bus recitari solitas stata, solemniq; pre-
ce Salve Regina, vel Aue maris stella hu-
ius auxilium Virginis suppliciter implo-
rare cœpimus.

**Depreca-
tio ad Vir-
ginem pro
Societate.** Euge Mater sanctissima; sic nos, ut ce-
pisti, complectere, sic tibi penitus dedi-
cos, ac semper addictos tuere; è laborib⁹,
studij q; nostris vberes pietatis tuæ su-
stus, cuius semen in B. Ignatio postuisti,
sic perpetuo reposce, sic collige, sic terrā
hanc nostram nunquam effœtam velis,
quam opis tuæ perpetuis officijs tanquā
imbribus irrigasti; Tui sumus, quod è fi-
lio tuo multa bona suscepim⁹, quod mul-
to

to plura speramus; tuum est, tuum erit.
Auge Mater piissima tuum beneficium;
tuere Virgo mater sanctissima.

XXII.

B. FRANCISCVS XAVERIVS
Societatis Iesu.

29 **B**eatus Franciscus Xauerius, unus ex
nouem B. Ignatij Loyolæ socijs san-
ctitate, & miraculorum gloria inclitus,
qui primus è Societate Iesu Euangelij lu-
men in remotiorem Indiam, & in Iapo-
niam intulit, beatæ Virginis Dcigenitrici
secundum Christum, teste nostro Horatio P. Horat.
Turcellino in eius vita, libro 6 cap. 5. maxi- Tursellin.
mè fuit addictus; cuius opem, & viuus,
& moriens in omnibus suis rebus implo-
rare solebat. & vt omittam vota bonis
omnibus renunciandi, saluti animarum
vacandi, & Ierosolymam proficisciendi,
quæ cum alijs primis Societatis nostræ Vota coræ
Patribus, eiusdem consilij socijs Parisijs Virgine
anno 1534. in beatæ Virginis templo, Lutetij
quod Mons Martyrum dicitur; nuncupa- nuncupat.
uit ipso die Assumptioni Virginis sacro,
quo eandem promissorum suorum, &
testem, & præsidem haberet; complura,
quæ eius erga Virginem pietatem decla-
rant, testantur.